

Evliya Çelebi ve Seyahatnamesi, (Yayına Hazırlayanlar: N. Tezcan, K. Atlansoy), Doğu Akdeniz Üniversitesi Yayınları, Gazimağusa 2002.

Arş. Gör. Cafer MUM*

XVIII. yüzyılın büyük Türk gezgini Evliya Çelebi (1611-1684[?]), gördüğü bir rüyanın teşvikiyle muhtelif memleketleri gezmeye ve oralarda gördüklerini yazmaya karar verir. Bu işe, yaşamakta olduğu İstanbul'dan başlar; kahvehaneleri, meyhaneleri, sanat ve eğlence meclislerini dolaşır, buralarda tanık olduğu veya dinlediği şeyleri kaleme alır. Ardından 1640 yılında Bursa'ya yaptığı seyahatle, ömrünün sonuna kadar sürecek olan yeni bir dönemi başlatmış olur. Yarım yüzyıl kadar devam eden gezilerinde, Anadolu'dan Arabistan'a, Balkanlardan Kafkaslara uzanan geniş bir coğrafyada seyahatlerde bulunur, birçok şehir ve kasabayı gezip görme imkanı bulur. Bu gezileri yapabilmesinde, varlıklı bir aileden geliyor olmasının sağladığı maddi ve manevi olanakların yanı sıra, çeşitli mevkilerde bulunan devlet adamlarıyla kurduğu yakın ilişkilerin de büyük katkısı olmuştur. Evliya Çelebi'nin ölümüne kadar devam eden bu gezilerinden geriye, on ciltlik dev bir seyahatname kalmıştır.

İçeriği ve kullandığı üslûp bakımından bir seyahatnamenin sınırlarının ötesinde özellikler gösteren eser, aynı zamanda tarih, coğrafya, mimari, edebiyat, kültür tarihi, sosyal hayat, hatta dil bakımından da önemli bir yapıttır. Bu önemi sebebiyle eser birçok araştırmaya konu olmuştur. Evliya Çelebi Seyahatnamesi üzerine bugüne kadar 300'ün üzerinde kitap ve makale yayımlanmıştır. Son olarak, Doğu Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından organize edilen uluslar arası nitelikli bir sempozyumda, Seyahatname tekrar ele alınmış ve muhtelif açılardan tartışılmıştır.

8-9 Kasım 2001 tarihlerinde Gazimağusa'da düzenlenen sempozyumda toplam 21 bildiri sunulmuş ve bir açığoturma gerçekleştirilmiştir. Sem-

* Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi / ANKARA
caferimum@yahoo.com

pozyumda sunulan bildirilerin yayımlanması, daha geniş kesimlerin yararlanmasına imkan sağlaması bakımından yararlı olmuştur.

Evliya Çelebi ve Seyahatname ismiyle kitaplaştırılan 263 sayfalık çalışmada, bir sunuş yazısı ve 17 bildiri metni yer almaktadır. Bu bildiri metinleri, kitaptaki sırasına göre aşağıda tanıtılmaya çalışılacaktır.

1. A. Deniz Abik tarafından sunulan "Tarama Sözlüğü'nde Seyahatnameden Sözler" (s. 1-15) başlıklı bildiri, Tarama Sözlüğü'nde yer alan 267 madde başı için Seyahatname'den tanık gösterilmesi ve bunlardan 87'si için söz konusu eserin tek kaynak olması tespitinden hareketle, Anadolu Türkçesini temsil edecek nitelikteki bazı sözlüklerde bu 87 madde başı taramış; yapılan tarama sonucu, bazı sözcüklerin bu sözlüklerde bulunmadığı belirlenmiş ve bu sözcükler için Seyahatnamenin tek kaynak olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, Tarama Sözlüğü'nde yer alan bazı sözler için anlam ve yazılış bakımından düzeltmeler önerilmiş, bazıları için de madde başı olarak gösterilmesine gerek bulunmadığı söylenmiştir.

2. Zeki Arıkan'ın "Evliya Çelebi ve Anadolu'daki Pazar Yerleri" (s. 16-30) başlığını taşıyan bildirisinde, Evliya Çelebi'nin kent tarihçisi boyutu özelliğine vurgu yapılmış; onun çarşı ve bedestenler hakkında verdiği bilgilerin önemi üzerinde durulmuştur. Daha sonra, kent ve kasabalarda kurulan ve haftada bir yapılan *hafta pazarları* ile ilgili olarak Seyahatname'de dağınık hâlde yer alan bölümler özetlenerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

3. "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Santorin Adası Afetleri Üzerine Notlar" (s. 31-47) başlıklı bildiri, Jean-Louis Bacherche-Grammont tarafından sunulmuştur. Bildiri, ilk defa M.Ö. 16. yüzyılda gerçekleşen ve daha sonra farklı aralıklarla tekrarlanan yanardağ etkinliğine merkez olma özelliği taşıyan Santorin adası ile ilgili olarak Seyahatname'de yer alan bilgiler ele alınmıştır. Seyahatname'deki söz konusu bölümün metin olarak da verildiği çalışmada, adada meydana gelen olaylarla ilgili çeşitli harita ve notlar da yer almaktadır. Ancak, Evliya Çelebi'nin bu doğal afetleri işaret ederek dinî/metafizik yorumlarda bulunmasının bildiri eleştirisi konusu yapılmasını anlamakta güçlük çekiyoruz. Çünkü Evliya Çelebi'nin eseri, tek yönlü bir gezi veya hatırat kitabı değildir. Onun aynı za-

manda öğretici unsurlar taşıyan bir eser olduğu daima göz önünde tutulmalıdır.

4. Christiane Bulut tarafından sunulan "Evliya Çelebi as Linguist and Dialectologist: 17th Century east Anatolian and Azeri Turkic" (s. 49-64) başlıklı İngilizce bildiri, Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden hareketle Doğu Anadolu, Batı İran ve Azeri sahası Türk diyalektleri ele alınmaktadır.

5. "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Rodos" (s. 65-97) başlığını taşıyan bildiri, Yücel Dağlı'ya ait. Bildirinin başında Rodos tarihi ve Evliya Çelebi biyografisi hakkında bilgi verilmekte; Seyahatname'deki bilgilerle karşılaştırma imkanı sağlaması düşüncesiyle Aşık Mehmet b. Ömer'in (doğ. 1556) *Menâzirü 7-Avalim* adh eserinden Rodos ile ilgili bölüm aktarılmaktadır. Bu bilgiler verildikten sonra, Seyahatname'deki Rodos adası ile ilgili bölümler muhtelif alt başlıklar altında ele alınmaktadır. Evliya Çelebi'den yapılan aktarmalar, bildiriye önemli bir yer tutmaktadır.

6. Robert Dankoff, "Şu Rasadı Yıkılım mı? Evliya Çelebi ve Filoloji" (s. 99-118) başlığını taşıyan bildirisine, Seyahatname'de yer alan ve Rasathanenin yıkılmasını konu alan bir hikayeyi aktarmakla başlamaktadır. Bununla Evliya Çelebi'nin filoloji duyarlılığı vurgulanmaya çalışılmıştır. Seyahatname yayınları ve bu yayınlarda yapılan filolojik hatalar üzerinde kısaca durulduktan sonra, eserin yazma nüshaları ve bunların nasıl oldukları, müstensihlerin nasıl ve ne gibi yanlışlar yapabildikleri üzerine düşünceler geliştirilmekte; standart filolojik usûllerin uygulanması gösterilmektedir. Tenkitli metin hazırlayan araştırmacılara yararlı olabilecek nitelikteki bu bildirinin sonuç bölümünde bu usûller şöyle sıralanmaktadır: "Yazmaları büyük bir dikkatle incelemek. Yazarın ve müstensihlerin yöntemlerini hesaba katma. Düzeltilmiş, eklenmiş, mükerrer yazılmış, eksik yazılmış ve boş bırakılmış yerlere titizlikle dikkat etmek."(s. 112)

7. Fahri Dikkaya tarafından sunulan "Doğuda Kadimselliğin Varlığı ya da Yokluğu: Evliya Çelebi Örneği" (s. 119-124) başlıklı bildiri, önce *gezgin* kavramı ve bu kavramın batı ve doğudaki gelişim seyri ve farklılığı üzerinde durulmakta, ardından Seyahatname'de bulunan eski medeniyet-

lere ilişkin veriler değerlendirilmektedir. Bildirinin sonuç bölümünde ise, Evliya Çelebi ile Rönesans sonrası batılı gezginler arasındaki üslup farklılığı üzerinde durulmaktadır.

8. Seyahatname üzerine yaptığı diğer kitap ve makale çalışmalarıyla da tanınan Musa Duman'ın bildirisi, "XVII. Yüzyıl Konuşma Dili Kaynağı Olarak Seyahatname" (s. 125-133) başlığını taşımaktadır. Bildiride, Türkçe konuşma dili kaynağı olarak Seyahatname'nin önemini ortaya koymak ve eserin dil yapısını incelemek amaçlanmıştır. Eserdeki konuşma diline ilişkin veriler, normal anlatım içinde yer alan konuşma dili verileri, konuşma formu içinde verilen aktarma cümleler ve doğrudan karşılıklı konuşma formu içinde verilmiş metinler alt başlıklarıyla incelenmiş ve her başlık altında gerekli örnek metinler verilmiştir.

9. "Evliya Çelebi'nin Gözlemlerine Göre Anadolu'da Eşkıyalık ve Celâlîler" (s. 136-153) başlığını taşıyan bildiri, Vehbi Günay'a ait. Bildiride, Seyahatname'nin Osmanlı tarihi için taşıdığı önem vurgulanırken, özellikle Evliya Çelebi'nin muhtelif devlet adamlarıyla olan yakın ilgisi ve dolayısıyla devletin işleyişine olan vukufu üzerinde durulmaktadır. Daha sonra, Evliya Çelebi'nin tanık olduğu isyanlara dair verdiği bilgi ve gözlemler değerlendirilmektedir. Bildirinin son kısmında, Celâlî isyanları hakkında Seyahatname'nin vazgeçilmez bir kaynak olduğu, ancak buradaki bilgilerin, diğer anlatımlar ve resmi belgelerle beraber değerlendirmeye tâbi tutulmasının gereği vurgulanmaktadır.

10. Osman Horata tarafından sunulan bildiri, "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'ndeki Manzum Kısımlar" (s. 155-167) başlığını taşıyor. Bildirinin giriş bölümünde sözün konuşma dilinden şiire doğru yaşadığı süreç üzerinde durulmakta, sözlü kültür ortamına ait eserlerin genel özelliğinin yazılmak yerine söylenmek, okunmak yerine dinlenmek amacıyla kaleme alınması olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda, okuma/dinleme eylemini monotonluktan ve sıkıcılıktan kurtarmak amacıyla sık sık şiir formuna ait tekniklere ve manzum söyleyişlere başvurulduğu söylenmektedir. Mensur türlerde manzum kısımların işlevleri hakkında değerlendirmeler yapıldıktan sonra, Seyahatname'deki manzum kısımlar, gerek kaynak ve yapı özellikleri gerekse işlevleri bakımından sınıflandırılarak incelenmektedir. Seyahatname'deki manzum kısımların etraflıca incelendiği bildiride, ese-

rin genelde edebiyat ve estetik, özelde ise şiir açısından taşıdığı önem ortaya konmuştur.

11. Mustafa Korkmaz'ın "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin Kaynaklardaki Verilerle Analizi Üzerine Lokal Bir Çalışma: Bor" (s. 169-182) başlıklı bildirisinde, Bor'un tarihi ve XVII. yüzyıldaki durumu ile ilgili olarak Seyahatname'de yer alan bilgiler, diğer kaynaklar ve arşiv belgeleriyle karşılaştırılarak değerlendirilmekte ve Evliya Çelebi'nin verdiği bilgilerin bir çoğunun yanlışlığı ortaya konmaktadır. Makalenin son kısmında, eserdeki bilgilerin ihtiyatla ve başka kaynaklarla karşılaştırılarak kullanılmasının gereği vurgulanmaktadır. Bildirinin sonunda, Seyahatnamenin ilgili bölümlerine yer verilmektedir.

12. Klaus Kreiser'in "Seyahatname İçindeki Hamamnameler" (Almancadan Çeviren: S. Tezcan) (s. 183-195) başlığıyla yayımlanan bildirisinde, önce hamam ile medeniyet ilişkisi üzerinde durulmaktadır. Gerek İbn Haldun gerekse batılı gözlemcilerin konuya ilişkin görüşlerine atıfta bulunan Kreiser, Evliya Çelebi'nin eserinde yer alan hamamlara ilişkin bilgileri, yer yer başka esere de atıfta bulunarak aktarmaktadır. Hamamlara ilişkin istatistiksel veriler, mimari özellikleri, ziyaretçileri, buralara gelen insanların riayet ettiği kurallar gibi konular, bildirinin genel çerçevesini oluşturmaktadır.

13. "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin Birinci Cildinde Tahkiye" (s. 197-208) başlıklı bildirisinde Mine Mengi, Seyahatname'nin farklı edebi türlere ait anlatım özellikleri taşıdığı ve bu bakımdan türler arası değişik bir eser olduğu tespitinde bulunmakta; bu türlerin ortak özelliğinin tahkiye olduğunu belirtmektedir. Seyahatname'deki tahkiye özelliklerinin eserin ilk cildinden örneklerle anlatıldığı bildiride, konu etrafı olarak ele alınmış ve bir üslûp çalışması ortaya konmuştur.

14. Gülden Sağol'un bildirisi, "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Hareketle 'Oğuz' Kelimesi" (s. 209-229) başlığını taşıyor. Bildiride, Oğuz kelimesinin sıfat olarak kullanımı ele alınmaktadır. Kehmenin Seyahatname'deki kullanımlarının tespit edilmesinin yanı sıra, daha eski kaynaklarda, farklı sözlüklerde ve diğer Türk lehçelerinde kelimenin hangi anlamlarda kullanılmakta olduğu etrafıca araştırılıp ortaya konmuştur.

15. Nuran Tezcan tarafından sunulan bildirinin başlığı, "Bir Üslup Ustası Olarak Evliya Çelebi" (s.231-243). Bildiride, Evliya Çelebi'nin kendinden önceki düzyazı geleneğine vakıf bir insan olduğu, konuşma dili ile yazı dilini bir arada kullanarak orijinal ve taklit edilemez bir üslûp meydana getirdiği tespiti yapılmaktadır. Söz konusu eserin üslup bakımından incelenmemiş olmasında, hacminin büyük olmasının etkili olduğu ifade edilen bildiride, Evliya Çelebi'nin şehir tasvirleri esas alınarak eserin zengin üslûbu ortaya konmaktadır.

16. Semih Tezcan'ın bildirisi ise, "Geleceğin Büyük Türkçe Sözlüğü'nde Seyahatnamenin Alacağı Yer" (s245-253) başlığını taşıyor. Bildiride, Seyahatname'nin söz varlığı üzerine yapılan araştırmalar, Türkçe'de büyük sözlük bulunmamasının yol açtığı sıkıntılar, bir elektronik sözlüğün gerekliliği ve bu elektronik sözlük için Seyahatname'nin ne kadar önemli olduğu üzerinde durulmuştur.

17. Son bildiri, Fikret Turan'a ait. "Seyahatname'de Sentaks, Kelime Seçimi ve Ton" (s. 255-262) başlıklı bildiride, Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin üçüncü cildi esas alınarak, yazarın üslûbu değerlendirilmektedir. Eserdeki sentaks, kelime seçimi ve ton, bildirinin çerçevesini oluşturmaktadır.

Dünya gezi edebiyatı içinde önemli bir yer tutan ve bugüne kadar birçok araştırmaya konu olan Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin uluslar arası nitelikli bir sempozyumda yeniden ele alınmış olması nedeniyle, gerek sempozyumun düzenlenmesinde, gerekse sempozyum bildirilerinin yayımlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

bilig

Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi

©Ahmet Yesevi Üniversitesi Müttevelli Heyet Başkanlığı

Yayın İlkeleri

bilig, Kış/Ocak, Bahar/Nisan, Yaz/ Temmuz ve Güz/Ekim olmak üzere yılda dört sayı yayımlanır. Her yılın sonunda derginin yıllık dizini hazırlanır ve Kış sayısında yayımlanır. Dergi, yayın kurulu tarafından belirlenecek kütüphanelere, uluslararası endeks kurumlarına ve abonelere yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içerisinde gönderilir.

bilig, Türk dünyasının kültürel zenginliklerini, tarihî ve güncel gerçeklerini bilimsel ölçüler içerisinde ortaya koymak; Türk dünyasıyla ilgili olarak, uluslar arası düzeyde yapılan bilimsel çalışmaları kamuoyuna duyurmak amacıyla yayımlanmaktadır.

bitig'de, sosyal bilimlerle ilgili konular başta olmak üzere, Türk dünyasının tarihî ve güncel problemlerini bilimsel bir bakış açısıyla ele alan, bu konuda çözüm önerileri getiren yazılara yer verilir.

bilig'e gönderilecek yazılarda, alanında bir boşluğu dolduracak özgün bir makale veya daha önce yayımlanmış çalışmaları değerlendiren, bu konuda yeni ve dikkate değer görüşler ortaya koyan bir inceleme olma şartı aranır. Türk dünyasıyla ilgili eser ve şahsiyetleri tanıtan, yeni etkinlikleri duyuran yazılara da yer verilir.

Makalelerin *bilig'de* yayımlanabilmesi için, daha önce bir başka yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, bu durum belirtilmek şartıyla kabul edilebilir.

Yazıların Değerlendirilmesi

bitig'e gönderilen yazılar, önce yayım kurulunca dergi ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, o alandaki çalışmalarıyla tanınmış iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumlu, diğeri olumsuz olduğu takdirde, yazı üçüncü bir hakeme gönderilebilir. Yazarlar, hakem ve yayım kurulunun eleştirisi ve önerilerini dikkate alırlar. Katılmadıkları hususlar varsa, gerekçeleriyle birlikte itiraz etme hakkına sahiptirler. Yayım kabul edilmeyen yazıların, istek hâlinde bir nüshası yazarlarına iade edilir.

bilig'de yayımlanması kabul edilen yazıların telif hakkı *Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığına* devredilmiş sayılır. Yayımlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve fotoğraflardan, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yayıma kabul edilen yazılar için, yazarı ve hakemlerine yayın tarihinden itibaren bir ay içinde telif / inceleme ücreti ödenir. Ücret miktarı, her yıl başında yayın kurulunun önerisi üzerine yönetim kurulunca belirlenir.

Yazım Dili

bÜig'm yazım dili Türkiye Türkçesidir. Ancak her sayıda derginin üçte bir oranını geçmeyecek şekilde İngilizce ve diğer Türk lehçeleri ile yazılmış yazılara da yer verilebilir. Türk lehçelerinde hazırlanmış yazılar, gerektiği takdirde yayın kurulunun kararıyla Türkiye Türkçesine aktarıldıktan sonra yayımlanabilir.

Yazım Kuralları

Makalelerin, aşağıda belirtilen şekilde sunulmasına özen gösterilmelidir:

1. *Başlık*: İçerikle uyumlu, onu en iyi ifade eden bir başlık olmak ve koyu karakterli harflerle yazılmalıdır.
2. *Yazar ad(lar)ı ve adresi*: Yazarın adı, soyadı büyük olmak üzere koyu, adresler ise normal ve eğik karakterde harflerle yazılmalı; yazarın görev yaptığı kurum, haberleşme ve elmek (e-mail) adresi belirtilmelidir.
3. *Özeti* Makalenin başında, konuyu kısa ve öz biçimde ifade eden ve en fazla 150 kelimeden oluşan Türkçe özet bulunmalıdır. Özet içinde, yararlanılan kaynaklara, şekil ve çizelge numaralarına değinilmemelidir. Özeti altında bir satır boşluk bırakılarak, en az 3, en çok 8 sözcükten oluşan anahtar kelimeler verilmelidir. Makalenin sonunda, yazı başlığı, özet ve anahtar kelimelerin İngilizce ve Rusçaları bulunmalıdır. Rusça özetler, gönderilemediği takdirde dergi tarafından ilave edilir.
4. *Ana Metini* A4 boyutunda (29.7x21 cm.) kâğıtlara, MS Word programında, *Times New Roman* veya benzeri bir yazı karakteri ile, 10 punto, 1.5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Sayfa kenarlarında 3'er cm boşluk bırakılmalı ve sayfalar numaralandırılmalıdır. Yazılar 10.000 kelimeyi geçmemelidir. Metin içinde vurgulanması gereken kısımlar, koyu değil *eğik* harflerle yazılmalıdır. Alıntılar eğik harflerle ve tırnak içinde verilmeli; beş satırdan az alıntılar satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan 1.5 cm içeride, blok hâlinde ve 1 satır aralığıyla yazılmalıdır.

5. *Bölüm Başlıkları*: Makalede, düzenli bir bilgi aktarımı sağlamak üzere ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir ve gerektiği takdirde başlıklar numaralandırılabilir. Ana başlıklar (ana bölümler, kaynaklar ve ekler) büyük harflerle; ara ve alt başlıklar, yalnız ilk harfleri büyük, koyu karakterde yazılmalı; alt başlıkların sonunda iki nokta üst üste konularak aynı satırdan devam edilmelidir.

6. *Şekiller ve Çizelgeler*: Şekiller, küçültme ve basımda sorun yaratmamak için siyah mürekkep ile düzgün ve yeterli çizgi kalınlığında aydinger veya beyaz kağıda çizilmelidir. Her şekil ayrı bir sayfada olmalıdır. Şekiller numaralandırılmak ve her şeklin altına başlığıyla birlikte önce Türkçe, sonra İngilizce olarak yazılmalıdır.

Çizelgeler de şekiller gibi, numaralandırılmalı ve her çizelgenin üstüne başlığıyla birlikte önce Türkçe, sonra İngilizce olarak yazılmalıdır. Şekil ve çizelgelerin başlıkları, kısa ve öz olarak seçilmeli ve her kelimenin ilk harfi büyük, diğerleri küçük harflerle yazılmalıdır. Gerekli durumlarda açıklayıcı dipnot veya kısaltmalara şekil ve çizelgelerin hemen altında yer verilmelidir.

7. *Resimler*: Parlak, sert (yüksek kontrastlı) fotoğraf kâğıdına basılmalıdır. Ayrıca şekiller için verilen kurallara uyulmalıdır. Özel koşullarda renkli resim baskısı yapılabilir.

Şekil, çizelge ve resimler toplam 10 sayfayı aşmamalıdır. Teknik imkâna sahip yazarlar, şekil, çizelge ve resimleri aynen basılabilecek nitelikte olmak şartı ile metin içindeki yerlerine yerleştirebilirler. Bu imkâna sahip olmayanlar, bunlar için metin içinde aynı boyutta boşluk bırakarak içine şekil, çizelge veya resim numaralarını yazabilirler.

8. *Kaynak Verme*: Dipnotlar, sadece açıklama için kullanılmalı ve açıklamalar da metnin sonunda verilmelidir. Metin içinde göndermeler, parantez içinde aşağıdaki şekilde yazılmalıdır:

(Köksoy 2000); (Köksoy 2000: 15)

Birden fazla yazarın yayınlarda, metin içinde sadece ilk yazarın adı vd. yazılmalıdır:

(isen vd. 2002)

Kaynaklar kısmında ise diğer yazarlar da belirtilmelidir. Metin içinde, gönderme yapılan yazarın adı veriliyorsa kaynağın sadece yayın tarihi yazılmalıdır:

"Tanpınar (1976:131), bu konuda ...,,"

Yayın tarihi olmayan eserlerde ve yazmalarda sadece yazarların adı; yazarı belirtmeyen ansiklopedi vb. eserlerde ise eserin ismi yazılmalıdır.

ikinci kaynaktan yapılan alıntılarda, asıl kaynak da belirtilmelidir:

"Köprülü (1926). . . ." (Çelik 1998'den).

Kişisel görüşmeler, metin içinde soyadı ve tarih belirtilerek gösterilmeli, ayrıca kaynaklarda belirtilmelidir. İnternet adreslerinde ise mutlaka tarih belirtilmeli ve bu adresler kaynaklar arasında da verilmelidir:

<http://www.tdk.gov.tr/bilterim> (15.12.2002)

9. *Kaynaklar*: Metnin sonunda, yazarların soyadına göre alfabetik olarak aşağıdaki şekilde yazılmalıdır. Kaynaklar, bir yazarın birden fazla yayını olduğu takdirde yayımlanış tarihine göre sıralanacak; bir yazara ait aynı yılda basılmış yayınlar ise (1980a, 1980b) şeklinde gösterilecektir:

KÖKSOY, Mümin (2000), *Türk Yükseköğretiminde Yabancı Dille Eğitim, Bilimlik Dergiler ve Türhçemiz*, Ankara: Bilig Yay.

TİMÜRTAŞ, F.Kadri (1951), "Fatih Devri Şairlerinden Cemali ve Eserleri", *İÜ, Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, IV (3): 189-213.

SHAW, S. (1982), *Osmanlı İmparatorluğu*, (çev. M.Harmancı), İstanbul: Sermet Matb.

Yazıların Gönderilmesi

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun olarak hazırlanmış yazılar, biri orijinal, diğer ikisi fotokopi olmak üzere üç nüsha olarak, disketiyle birlikte *bilig* adresine gönderilir. Yazarlarına raporlar doğrultusunda düzeltilmek üzere gönderilen yazılar, gerekli düzeltmeler yapılarak disketi ve orijinal çıktısıyla en geç bir ay içinde tekrar dergiye ulaştırılır. Yayın kurulu, esasa yönelik olmayan küçük düzeltmeler yapılabilir.

Yazışma Adresi

bilig Dergisi Editörlüğü

Taşkent Cad. 10. Sok. No: 30

06430 Bahçelievler/ANKARA / TÜRKİYE

Tel: (0312) 215 22 06

Fax:(0312)215 22 09

www.yesevi.edu.tr/bihg

bihg@yesevi.edu.tr

bilig

Journal of Social Sciences of the Turkish World

©Ahmet Yesevi University Board of Trustees

Editorial Principles

bilig is published quarterly: Winter/January, Spring/April, Summer/July and Autumn/October. At the end of each year, an annual index is prepared and published in Winter issue. Each issue is forwarded to the subscribers, libraries and international indexing institutions within one month after its publication.

bilig is published to bring forth the cultural riches, historical and actual realities of the Turkish World in a scholarly manner; to inform the public opinion about the scientific studies on the international level concerning Turkish World.

The articles firstly related to social sciences subjects and dealing with the historical and current issues and problems and suggesting solutions for the Turkish World are published in *bilig*.

An article sent to *bilig* should be an original article which contribute knowledge and scientific information to its field or a study that bring forth new views and perspectives on previously written scholarly works. Articles introducing works and personalities, announcing new activities related to the Turkish world can also be published in *bilig*.

in order for any article to be published in *bilig*, it should not have been previously published or accepted to be published elsewhere. Papers presented at a conference or symposium may be accepted for publication if stated so beforehand.

Evaluation of Articles

The articles forwarded to *bilig* are first studied by the Editorial Board in terms of the journal's principles those found acceptable are sent to two referees who are well-known for their works in that field. Names of the referees are confidential and referee reports are safe-kept for five years. in case one referee report is negative and the other is favorable, the article may be sent to a third referee for re-evaluation. The authors of the articles are to consider the criticisms, suggestions and corrections of the referees and editorial board. If they disagree, they are entitled to counterpresent their views and justifications. Only the original copy of the unaccepted articles may be returned upon request.

The royalty rights of the accepted articles are considered transferred to Ahmet Yesevi University Board of Trustees. However the overall responsibility for the published

articles belongs to the author of the article. Quotations from articles including pictures are permitted during full reference to the articles.

Payments to the authors and referees for their contributions are made within one month after publication. The amounts of payments are determined by the Editorial Board subject to the approval by the Board of Trustees.

The Language of the Journal

Türkiye Turkish is the Language of the journal. Articles presented in English or other Turkish dialects may be published not exceeding one third of an issue. Articles submitted in Turkish dialects may be published after they are translated into Türkiye Turkish upon the decision of the Editorial Board if necessary.

Writing Rules

in general the following are to be observed in writing the articles for *bittg*:

1. ***Tüle of the Article***: Title should be in suitable for the content and the one that expresses it best, and should be bold letters.
2. ***Name(s) and address(es) of the author(s)***: Names and surnames are in capital letters and bold, addresses in normal italic letters; institution the author works at, contact and e-mail addresses should be specified.
3. ***Abstract***: in the beginning of the article there should be an abstract in Turkish, briefly and laconically expressing the subject in maximum 150 words. There should be no reference to used sources, figure and chart numbers. Leaving one line empty after the abstract body there should be key words, minimum 3 and maximum 8 words. At the end of the article there should titles, abstracts and key words in English and Russian. in case Russian abstract is not submitted it will be attached by the journal.
4. ***Main Text***: Should be typed in MS Word program in Times New Roman or similar font type, 10 type size and 1,5 line on A4 format (29/7x21 cm) paper. There should 3 cm free space on the margins and pages should be numbered. Articles should not exceed 10.000 words. Passages that need emphasizing should not be bold but in italic. Quotations should be in italic and with quotation marks; in quotations less than 5 lines between lines and those longer than 5 lines should be typed with indent of 1,5 cm in block and with 1 line space.
5. ***Section Headings***: Main, interval and sub-headings can be used in order to obtain the well-arranged narration of information in the article and these headings can be numbered if necessary. Main headings (main sections, references and appendixes) should be in capital letters; interval and sub-headings should be bold and their first

letters in capital letters; at the end of the sub-headings writing should continue on the same line after a colon (:).

6. **Figures and Tables:** Figures should be drawn on tracing or white paper in ink so as not to cause problems in printing or reducing in size. Each figure should be on a separate page. Figures should be numbered with a caption of the title in Turkish first and English below it.

Tables should also be numbered and have the title in Turkish first and English below it. The titles of the figures and tables should be clear and concise, and the first letters of each word should be capitalized. When necessary footnotes and acronyms should be below the captions.

7. **Pictures:** Should be on highly contrasted photo papers. Rules for figures and tables are applied for pictures as well. in special cases color pictures may be printed.

The number of pages for figures, tables and pictures should not exceed 10 pages. Authors having the necessary technical facilities may themselves insert the related figures, drawings and pictures into text. Those without any technical facilities will leave the proportional sizes of empty space for pictures within the text numbering them.

8. **Stating the Source:** Endnotes should be only for explanation and explanations should be at the end of the text.

References within the text should be given in parentheses as follows:

(Köksoy 2000); (Köksoy 2000: 15)

When sources with several authors are mentioned, the name of first author is written and for others (et. al) is added.

(isen et al. 2002)

Full reference including all the names of authors should be given in the list of references. If there is name of the referred authors within the text then only the publication date should be written:

"Tanpınar (1976:131) on this issue ...."

in the sources and manuscripts with no publication date only the name of author;
in encyclopedias and other sources without authors only the name of the source should be written

in the secondary sources quoted original source should also be pointed:

"Köprülü (1926). . . ." (in Çelik 1998).

Personal interviews can be indicated by giving the last name(s), the date(s) and moreover should be stated in the references.

<http://www.tdk.gov.tr/bilterim> (15.12.2002)

9. References: Should be at the end of the text in the alphabetic order as shown in the example below. If there are more than one source of an author then they will be listed according to their publication date; sources of the same author published in the same year will shown as (1980a, 1980b):

KÖKSOY, Mümin (2000), *Türk Yükseköğretiminde Yabancı Dille Eğitim, Bilimlik Dergiler ve Türkçemiz*, Ankara: Bilig Yay.

TIMURTAŞ, F.Kadri (1951), "Fatih Devri Şairlerinden Cemali ve Eserleri", *İÜ, Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, IV (3): 189-213.

SHAW, S. (1982), *Osmanlı İmparatorluğu*, (çev. M.Harmancı), İstanbul: Sermet Matb.

How to Forward the Articles

The articles duly prepared in accordance with the principles set forth are to be sent in three copies, one original and two photocopied forms with a floppy disk to **bilig** to the address given below. The last corrected fair copies in diskettes and original figures are to reach **bilig** within not later than one month. Minör editing may be done by the editorial board.

Correspondence Address

bilig Dergisi

Taşkent Caddesi, 10. Sok. Nu: 30

06430 Bahçelievler - ANKARA / TÜRKİYE

Tel: (0312) 215 22 06

Fax:(0312)215 22 09

www.yesevi.edu.tr/bihg

bihg@yesevi.edu.tr